

Handläggare

Börje Liss/Marie Kungs

Telefon 023-830 00

bygglov@falun.se

**Myndighetsnämnden  
för bygg- och miljöfrågor****Remissvar: Promemoria LI2025/00250 remiss av Boverkets rapport  
att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag  
(2025:2)****Beslut**

1. Myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor antar detta remissyttrande som sitt och överlämnar det till Landsbyggs- och infrastruktur departementet. Detta som svar på förslag om ändringar i Plan- och bygglagen 9 kap. 32 b §, c §, d §, avseende Boverkets rapport att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag.

Kajsa Henriksson

Ordförande

Myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor

**Bakgrund**

Boverket föreslår att det nuvarande systemet med certifierade byggprojekteringsföretag ska utvecklas och att dessa företag ska få ett utökat ansvar i byggprocessen. Det nya systemet ska inte enbart omfatta projekteringen, lämplighet för ändamålet, tillgänglighet - och tekniska egenskapskrav, utan även innefatta kontrollplanen samt den kontrollansvariges roll. För att tydliggöra detta bredare uppdrag är tanken att rollen byter namn till certifierade byggbedömningsföretag (CBF).

För att möjliggöra detta föreslår Boverket även ändringar i plan- och bygglagen (PBL), särskilt för att kunna utöka vilka typer av byggnader som ska omfattas av systemet.

En viktig förändring är att om ett CBF anlitas, *ska tekniskt samråd endast krävas i vissa fall*, och i de fall det hålls ska CBF delta. Det föreslås också att byggnadsnämndens

arbetsplatsbesök helt utgår, och att tillsynen under byggtiden i stället sker i samverkan med CBF.

### **Nuvarande reglering**

Enligt nuvarande regelverk får certifierade byggprojekteringsföretag användas för att utföra projektering av vissa typer av bostadshus. Dessa företag ska då vara certifierade för att säkerställa att projekteringen uppfyller gällande krav på utformning och tekniska egenskaper enligt plan- och bygglagstiftningen.

Trots certifieringen kvarstår kommunens ansvar för flera centrala delar av byggprocessen. Byggnadsnämnden fastställer fortfarande kontrollplanen, genomför arbetsplatsbesök och utfärdar slutbesked, även fast ett certifierat byggprojekteringsföretag har anlitats. Det kan enligt Boverkets rapport begränsa det administrativa och praktiska genomslaget av certifieringssystemet.

Regeringen har identifierat att kommuners varierande tolkningar av byggregler kan skapa osäkerhet och ineffektivitet i byggprocessen. Detta påverkar särskilt möjligheten till serieproduktion och innovation inom bostadsbyggande. Oro över att kommuner kan neka slutbesked eller ingripa med tillsynsåtgärder har också bedömts hämma intresset för att använda certifierade byggprojekteringsföretag i större utsträckning

Mot denna bakgrund har Boverket fått i uppdrag att utveckla och reformera systemet, med syftet att öka förutsägbarheten och effektiviteten i byggprocessen.

### **Yttrande från Falu kommun**

Att byggnadsnämnden enligt det nya förslaget inte längre ska pröva lämplighet för ändamålet eller tillgänglighet, inte genomföra arbetsplatsbesök, och dessutom vara skyldig att ge startbesked oavsett vilka handlingar som lämnats in, kan få flera allvarliga konsekvenser. Här är Falu kommuns bedömning av möjliga effekter och nackdelar:

#### **- Försämrade tillgänglighet och användbarhet**

När byggnadsnämnden inte längre granskar tillgängligheten i bygglovs- eller startbeskedsprocessen, ökar risken att byggnader uppförs utan att uppfylla grundläggande krav för personer med funktionsnedsättning. Enligt Funktionsrätt Sverige (som är en samarbetsorganisation för mänskliga rättigheter) innebär detta att staten i praktiken abdikerar från sitt ansvar att säkerställa en tillgänglig och inkluderande byggd miljö, avseende tillgängligheten.

#### **- Bristande kvalitetssäkring i utförandet**

Att byggnadsnämnden inte längre gör arbetsplatsbesök innebär att en viktig kontrollfunktion försvinner. Arbetsplatsbesöken har tidigare varit ett tillfälle att upptäcka avvikelser från kontrollplanen eller brister i utförandet. Utan denna tillsyn ökar risken för att fel inte upptäcks förrän i efterhand – eller inte alls – vilket kan påverka både säkerhet, funktion och hållbarhet i byggnaderna

- Rättsosäkerhet och otydligt ansvar

Ska startbesked utfärdas oavsett vilka handlingar som lämnas in, försvagas byggnadsnämndens möjlighet att säkerställa att projektet är tillräckligt utrett och dokumenterat. Detta kan medföra att byggherrar startar byggnationer utan att ha en tydlig grund för hur funktionskraven ska tillgodoses. Detta kan skapa rättsosäkerhet, i synnerhet om det senare uppstår tvister om byggnadens funktion eller säkerhet.

- Ökad risk för ojämlik tillämpning

När kommunerna inte längre har möjlighet att göra egna bedömningar av tillgänglighet och lämplighet för ändamålet, ökar beroendet av de privata aktörerna och deras tolkningar av regelverket. Det kan leda till stora skillnader i hur reglerna tillämpas mellan olika projekt och orter, vilket i sin tur kan underminera förtroendet för systemet.

- Minskad möjlighet till tidig korrigering av fel

Utan krav på fullständiga handlingar vid startbesked och utan arbetsplatsbesök, minskar möjligheten att upptäcka och åtgärda fel i ett tidigt skede. Det kan leda till dyrare och mer omfattande korrigeringar i efterhand, eller i värsta fall till att byggnader tas i bruk med allvarliga brister.

Sammantaget och mot bakgrund av ovanstående är Falu kommuns bedömning att införandet av byggbedömningsföretag inte gör att bygglovsprocessen och byggprocessen kommer att handläggas effektivare och mer rättssäkert än om byggnadsnämnden utför arbetet.

Oavsett om en myndighet eller ett privat företag utför arbetet, så finns det en lagstiftning att förhålla sig till. När man jobbar mot en lagstiftning finns det alltid ett visst utrymme för tolkning av lagen och beslut kopplat till en lagstiftning kan överprövas. Det är därifrån rättsfall blir till och som i sin tur blir vägledande/prejudicerade.

Det finns ingenting som säger att byggbedömningsföretagen skulle göra en mer likvärdig eller snabbare handläggning än vad byggnadsnämnden gör. Utan tydliga krav och offentlig kontroll är däremot risken stor att olika byggbedömningsföretag tolkar reglerna olika, vilket kan leda till att ojämlika bedömningar görs. Byggbedömningsföretagen är dessutom köpta av byggherren, vilket kan leda till att CBF vill gå byggherren till mötes trots de lagkrav som finns.

## Skickas till

li.remissvar@regeringskansliet.se

**Kopia skickas till:** [li.bb@regeringskansliet.se](mailto:li.bb@regeringskansliet.se)